

Zo ziet het kantoor van de toekomst eruit

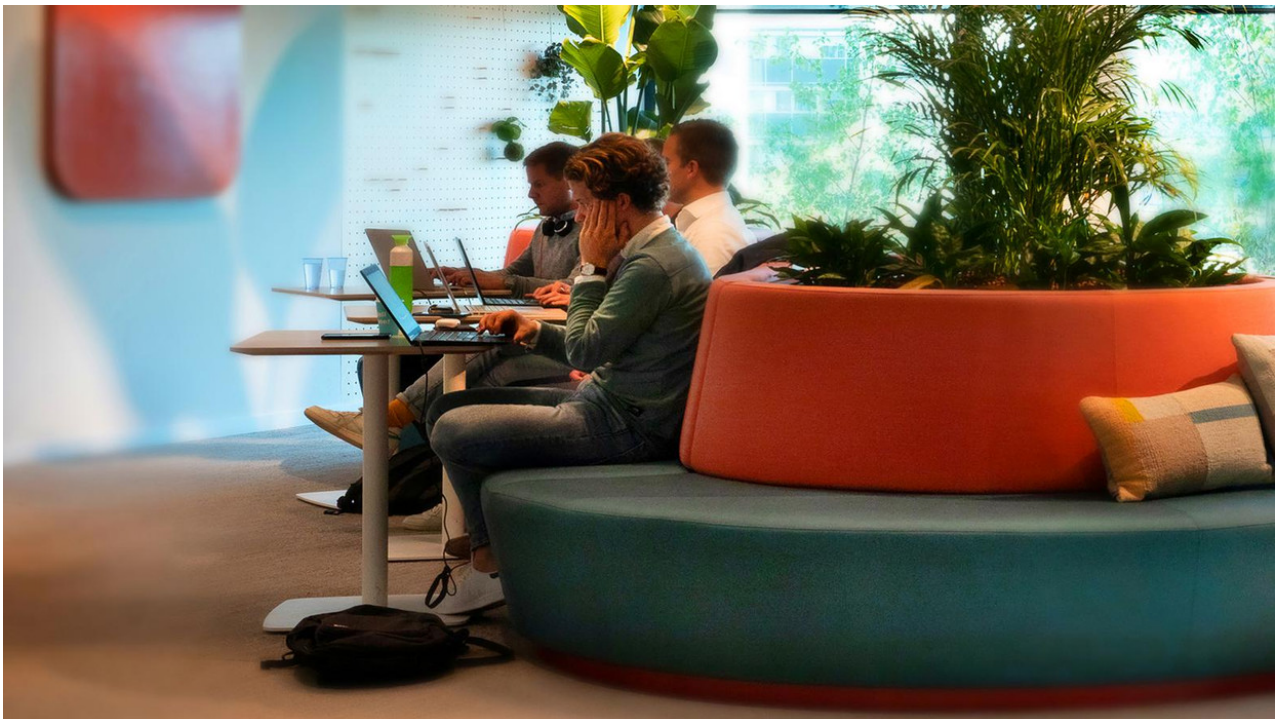
P parool.nl/nieuws/zo-ziet-het-kantoor-van-de-toekomst-eruit~b749e11c

8 december 2018

Plus

Vergeet Het Nieuwe Werken, met zijn bureau-loze werknemers, gym, smoothies makende koks en slaapcabines op de kantoorvloer. Na tien jaar is het tijd voor het nieuwe Nieuwe Werken. 'Niet tijd is van belang, maar kwaliteit.'

Herman Stil 8 december 2018, 14:00

Microsoft heeft nu 'een kantoor als verticale stad met honderden verschillende functies, verschillende sferen voor iedere soort werknemer, voor elke functie wat wils' Beeld Tessa Jol

Als een deken valt de rust over je heen. Van het rumoer rond de koffieautomaat, via het geroezemoes van de werkwereld met losse bureaus en glazen vergaderzaaltjes, door een gordijnbehangen geluidssluis naar de zogeheten 'silent space'.

Noem het een stiltecoon, de moderne kijk op de kantoortuin in het opnieuw ingerichte nieuwe kantoor van Microsoft Nederland op Schiphol. Wie even rust zoekt, hoeft zich niet langer te verstoppen.

Tien jaar koketteerde Microsoft in zijn kantoor met Het Nieuwe Werken, ook om klanten over te halen de filosofie van technologiegedreven bureau-loze flexwerknemers te omarmen en zichzelf om te vormen tot verzorgende werkgever, waarbij koks, sportscholen en stomerijservice op de werkvloer de grenzen tussen werk en privé deden vervagen.

Beeld Tessa Jol

Maar vorig jaar gaven de bijna duizend werknemers van de softwaregigant hun baas de laagste score in tien jaar op het gebied van balans tussen werk en privé.

"Daar moesten we wel naar luisteren," zegt directeur personeelszaken Rawan Shalhoub. "We moeten een omgeving bieden waarin iedereen het gevoel heeft zijn beste werk te kunnen doen." Ook omdat talent vaker zijn werkgever uitkiest op werkplezier en omgeving. Dus gooide de pionier van het 'activiteitgerelateerde werken' de filosofie dit jaar rigoureuus overboord.

Mensen uitnodigen

De softwaregigant werd daarbij aan de hand genomen door het Amsterdamse D/Dock, dat met de kantoorinrichting van onder meer Google (caravans als vergaderruimte), Sonos (basketbalveldje op de kantoorvloer) of OVG (kok als receptionist) eerder de speelse kant van Het Nieuwe Werken introduceerde.

Directeur Coen van Dijk zag die filosofie vier jaar geleden al mank gaan. "De balans tussen werk en privé is helemaal overhoop gehaald door de mogelijkheden van de technologie. Daardoor zijn we nu permanent bereikbaar en worden we gepusht naar een leven waarin we altijd aan het werk zijn. Contact is nu te vaak gebaseerd op digitaal verkeer. Maar het resultaat van betekenisvolle, spontaan fysiek contact is veel waardevoller."

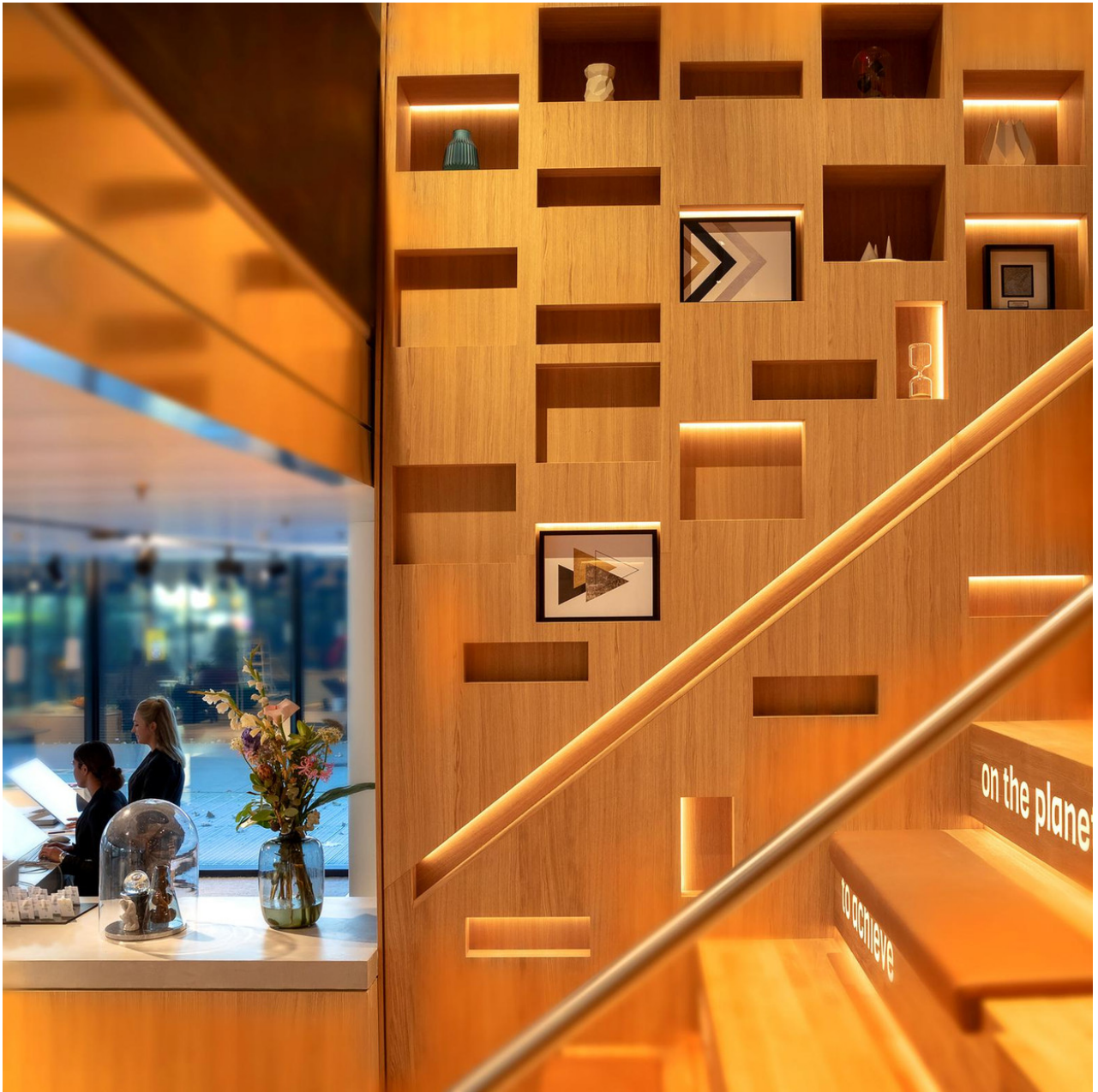
Voor Microsoft was die plek nog wel een dingetje. "We hebben ons afgevraagd of we misschien wel helemaal geen kantoor meer moesten hebben," zegt René van der Vlugt, "en alleen nog maar zouden thuiswerken of in flexkantoren."

Verhuizen deed Microsoft niet, maar het leverde op Schiphol wel de helft van de kantoortvloer in. Bovendien stelt het nu een flink stuk open voor de buitenwereld. Wat op de argeloze bezoeker overkomt als personeelsrestaurant, is een semiopenbaar café, ook voor bezoekers die niets met Microsoft van doen hebben.

Openstellen

Het bedrijf wil zo meer inzetten op samenwerking. Niet alleen tussen personeel onderling; de eigen werknemers gemengd met personeel van opdrachtgevers en adviseurs kunnen ook tijdelijk aanschuiven aan de flexbureaus van Spaces.

"Innoveren, zoals een bedrijf als Microsoft doet, is mooi," zegt ontwerpdirecteur Francesco Messori van D/Dock, "maar je kunt dat niet langer doen in je kasteeltje. Je moet jezelf openstellen en de mensen uitnodigen. Of ze nu bij je in dienst zijn of niet. Dat is al normaal bij start-ups, andere bedrijven kunnen niet achterblijven."

Beeld Tessa Jol

Beeld Tessa Jol

De ontwerpers werkten twee jaar aan die nieuwe filosofie en bijbehorende inrichting. "Microsoft wilde iets iconisch, eenzelfde grote stap als in 2008. Iets wat ook de partners en klanten van Microsoft inspireert. Wij vonden dat het een bescheidenheid moest uitstralen en niet de boodschap overschreeuwen. Een stille revolutie, geen knal."

Zo ontstond de micropolis. "Een kantoor als verticale stad met honderden verschillende functies, verschillende sferen voor iedere soort werknemer, voor elke functie wat wils."

Niet langer is het kantoor als de maffia: als je er eenmaal inzit, kom je er nooit meer uit. Microsoft ondersteunt er alle functies van het werken, maar voor het privéleven is de medewerker weer zelf verantwoordelijk. En dan mag de telefoon best uit.

Gespot door sensoren

Het kantoor telt evenveel bureaus als Microsoft medewerkers heeft - alhoewel die werkplekken nog altijd niet 'vast' zijn. "Het idee is dat mensen een plek zoeken die past bij hun activiteit," zegt Van der Vlugt van Microsoft. "Je deelt je werkdag zelf in. Eerst twee uur hier zitten en focussen, dan daar twee uur overleggen."

Technologie maakt het mogelijk. Als spionnetjes houden sensoren de ruimtes in de gaten. Is die stoel of die tafel bezet? Is die medewerker bereikbaar, of even in de fluisterruimte bezig? "We houden niet de mensen in de gaten, maar de ruimte."

"Je boekt nu als team via een app een tafel, of een serie bureaus waar je voor dat moment samenwerkt. Wil iemand zich concentreren, dan gaat hij apart zitten." Blijft iemand plakken, dan grijpt de technologie in - of de sociale controle.

Nu is het zaak mensen mee te krijgen. "De bereidheid om te veranderen is best groot," zegt Van der Vlugt. "Alleen moet je het wel goed uitleggen en begeleiden, zodat iedereen kan ontdekken wat ons nieuwe kantoor voor hem of haar kan betekenen."

Beeld Tessa Jol

Een kantoor voor iedereen

Niet: waar ga je werken? Maar: hoe ga je werken. "Ieder mens heeft naast een eigen leefstijl ook een eigen werkstijl," zegt Wouter Oosting van vastgoedadviseur CBRE. "Je hebt doeners, denkers, creatievelingen, analisten. De ideale werkomgeving sluit aan bij de werkstijl van hen allemaal."

Op industrieterrein De Schinkel presenteert CBRE, dat bedrijven adviseert in de zoektocht naar en de inrichting van werkruimte, volgend voorjaar zijn kijk op het nieuwere werken in zijn nieuwe kantoor.

Atmosferen

En net als bij Microsoft krijgt het ook een gidsfunctie, een voorbeeld voor bedrijven die willen veranderen. "De beste proeftuin ben je zelf," zegt Wouter Oosting. "Het is veel beter om dat bij jezelf te laten zien en die ervaring zinvol te vertalen naar de specifieke behoeftes van een ander bedrijf."

In een voormalige garage komen, op de plek waar vroeger de auto's stonden, straks atmosferen: een Lab (voor de creatieven), Werkplaats (projectteams), Focuszone (concentratie) en een Café, voor het informele overleg, maar ook om even binnen te lopen en met klanten of adviseurs te overleggen.

Muren zijn waar mogelijk weggehaald. Met gordijnen en verrijdbaar meubilair kunnen telkens opnieuw ruimtes worden gecreëerd. "We hebben de filosofie zelf ontwikkeld, en de uitvoering gedaan zoals we denken dat bedrijven in de toekomst gaan werken - in nauwe samenwerking met andere partijen. Ons nieuwe kantoor faciliteert die trend."